

7. Ионова О. Н. Концептуальные основы формирования информационной компетентности взрослых в системе дополнительного образования / О.Н. Ионова // Дополнительное профессиональное образование. – 2006. – №4(28). – С. 34–36.
8. Морзе Н. В. Компетентнісні завдання як засіб формування інформаційної компетентності в умовах неперервної освіти / Н. В. Морзе, О. Г. Кузьмінченко, В. П. Вебер та ін. // Інноваційні технології навчання. – 2010. – № 6. – С. 23–32.
9. Морзе Н. В. Методичні особливості вебінарів як інноваційна технологія навчання / Н. В. Морзе, О. В. Ігнатенко // Інформаційні технології навчання. – 2010. – № 5. – С. 31–41.

УДК 003.37:027.8.38

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ХМАРНИХ ОБЧИСЛЕНЬ» У ЗАГАЛЬНІЙ МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИКИ В СЕРЕДНІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ

Сидоренков Є.Є., учитель вищої категорії, Олевська Ю.Б., к. ф.-м. н., асистент

КЗО «СЗШ № 19», ДВНЗ «Національний гірничий університет»

Проведені дослідження ефективності використання технології «хмарних обчислень» у загальній методиці викладання фізики в старших класах загальноосвітньої школи.

Як матеріал дослідження використані показники досягнень учнів контрольних класів комунального закладу освіти «Середньої загальноосвітньої школи № 19» Дніпропетровської міської ради за три роки. Висунуто систему критеріїв, за якими проведений порівняльний аналіз досягнень учнів у класах, розділених на дві групи. До першої групи («так») віднесені класи, що активно використовують технологію «хмарних обчислень» у освітньому процесі. До другої групи («ні») віднесені класи, що не використовують таку технологію.

Досліджені шляхи посилення мотивації використання шкільного сайту в процесі вивчення фізики в середній школі.

Ключові слова: «хмарні обчислення», сайт, фізика, загальноосвітня школа, критерії оцінки, досягнення учнів.

Сидоренков Е.Е., Олевская Ю.Б. ИССЛЕДОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНОЛОГИИ «ОБЛАЧНЫХ ВЫЧИСЛЕНИЙ» В ОБЩЕЙ МЕТОДИКЕ ПРЕПОДАВАНИЯ ФИЗИКИ В СРЕДНЕЙ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ШКОЛЕ / КПО «СЗШ № 19», ДВУЗ «Национальный горный университет», Украина,

Проведены исследования эффективности использования технологии «облачных вычислений» в общей методике преподавания физики в старших классах общеобразовательной школы.

Исследуемым материалом являются показатели достижений учащихся контрольных классов коммунального предприятия образования «Средней общеобразовательной школы № 19» Днепропетровского городского совета за три года. Предложены критерии, по которым проводится сравнительный анализ достижений учащихся в классах, разделенных на две группы. К первой группе («да») отнесены классы с активным использованием технологии «облачных вычислений». Ко второй группе («нет») отнесены классы, не использующие данную технологию.

Исследованы пути усиления мотивации использования школьного сайта в процессе изучения физики в средней школе.

Ключевые слова: «облачные вычисления», сайт, физика, общеобразовательная школа, критерии оценки, достижения учащихся.

Sidorenkov Y.Y., Olevs'ka J.B. STUDY OF EFFECTIVENESS OF TECHNOLOGY "CLOUD COMPUTING" IN THE GENERAL PROCEDURE OF TEACHING PHYSICS AT SECONDARY SCHOOL / School number 19, «National Mining University», Ukraine

In this paper there were carried out the researches of the efficient usage of cloud computing technology in teaching physics in secondary school.

The investigated material is based on the indicators of senior students achievements of the general school №19, Dnepropetrovsk, Ukraine for the last 3 years.

It is proposed the assessment criteria for the comparative analysis of the students' achievement which are based on 2 groups' observations. The first group of students used the cloud computing method at the lessons very frequently. The second group of students didn't use this method at all.

During teaching physics in secondary school № 19 there were investigated different ways of the strengthening of motivation for the usage of the school web-site.

Keywords: cloud computing, site, physics, general school, assessment criteria, students' achievements, methods of Teaching

Актуальність питання. Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 затверджено новий «Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти» [1], який має бути впроваджений в практику поступово з 2013 року до 2018 року. До основних методичних напрямків розвитку освіти віднесено: «особистісно зорієнтований підхід – спрямованість навчально-виховного процесу на взаємодію і плідний розвиток особистості педагога та його учнів на основі рівності в спілкуванні та партнерства у навчанні»; виховання в дітей «інформаційно-комунікаційної компетентності – здатності учня використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань, усвідомлення учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань».

До завдань освітньої галузі віднесено:

1. У фізичному компоненті – «...усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення»;

2. У інформаційно-комунікаційному компоненті – «здійснювати пошук необхідної інформації з використанням пошукових та експертних систем, зокрема інтернету; створювати інформаційні об'єкти, фіксувати, записувати, спостерігати за ними, ...створювати, вивчати та використовувати інформаційні об'єкти, використовувати засоби інформаційно-комунікаційних технологій для обміну інформацією, спілкування, планувати, організувати індивідуальну і колективну діяльність в інформаційному середовищі».

«Державна цільова соціальна програма підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період до 2015 року» [2], що затверджена постановою Кабінету Міністрів України № 561 від 13 квітня 2011 року, одним із шляхів розвитку освіти декларує «впровадження у навчальний процес сучасних інформаційно-комунікативних технологій».

«Проект Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки» [3] стратегічними напрямками розвитку освіти проголошує: «підвищення якості освіти на інноваційній основі, ...забезпечення доступності та безперервності освіти, інформатизація освіти, розвиток наукової та інноваційної діяльності в освіті, підвищення ефективності навчально-виховного процесу на основі впровадження ...педагогічних інновацій, інформаційно-комунікаційних технологій».

Проголошені напрямки розвитку освіти мають певну кореляцію з інноваційною технологією «хмарних обчислень», яка впроваджується в реальний процес навчання протягом трьох років у КЗО «СЗШ № 19» Дніпропетровської міської ради.

Джерела досліджень. Творчі доробки, структурні форми і методи використання «хмарних обчислень» в освітньому процесі оприлюднено в роботах [4–11]. Основними перевагами технології є можливість вільного необмеженого користування інформаційними ресурсами, а також впровадження інтерфейсу обміну інформацією між суб'єктами освітнього процесу. Використання «хмарних обчислень» у вивченні фізики сучасними авторами методичних розробок [12–14] вважається найбільш перспективною інноваційною освітньою технологією.

Критерії дослідження досягнень учнів у вивченні шкільного курсу фізики викладені в роботах авторів так званої «радянської школи» [15–16] та в роботах сучасних авторів [17].

Специфіка використання технології «хмарних обчислень» у шкільному курсі фізики. Технологія «хмарних обчислень» має універсальний алгоритм використання для безлічі шкільних дисциплін. Але інформативний зміст ресурсів, що використовуються, звичайно, коригується, залежно від спеціалізації предмета.

Фізика належить до природничих освітніх дисциплін, тому свою специфіку використання технології, а саме ресурси повинні відображати не стільки статистичну інформацію про досліджувані об'єкти, скільки демонструвати їх еволюційні перетворення, відображати природні явища і процеси в динаміці. Автори таких ресурсів створюють інтерактивні віртуальні моделі або відеосюжети. Найбільш затребуваними є об'єкти з одночасним визначенням фізичних величин в аналітичному або в графічному вигляді. Користувач таких ресурсів має можливість оперативно отримувати додаткову інформацію щодо алгоритму використання ресурсу.

Тому використання технології «хмарних обчислень» має два основні напрямки: використання інфраструктури як сервісу – IaaS (Infrastructure as a service), а також програмного забезпечення у вигляді сервісу – SaaS (Software as a service).

Важливою складовою програмних ресурсів у фізиці є надання користувачу можливості отримання інтерактивного відображення фізичного процесу, або досліду, з можливістю дослідження результату. Технологія «хмарних обчислень» дозволяє користуватися найсучаснішими версіями таких програмних продуктів без зайвої витрати часу та коштів.

Мотиваційна складова використання шкільного сайту. Основним комунікаційним елементом IaaS технології «хмарних обчислень» є шкільний сайт, алгоритм використання якого досліджується в роботах [4–8]. Розвиток шкільного сайту як засобу освітньої діяльності учнів має бути спрямований на універсалізацію його використання за рахунок диверсифікації предметної тематики. Одним з критеріїв активності використання сайту є статистичний показник його відвідування учнями [7]. Для безумовного поліпшення такого критерію використовується відомий маркетинговий прийом – універсалізація його діяльності методом розширення функціональних можливостей.

Розділ фізики на шкільному сайті сформований з метою посилення мотивації учнів щодо вивчення шкільного курсу фізики. Відвідувачі сайту мають доступ до електронної бази різнорівневих контрольних та самостійних робіт за повний шкільний курс. Електронна база поповнюється в оперативному режимі залежно від поточного рівня досягнень учнів. Кількість варіантів кожної роботи – не менше двадцяти. Мотивація використання електронної бази складається з уяви учнів про можливість успішного виконання контрольної роботи, зміст якої заздалегідь відомий. Таким чином, в учня виникає мотивація розв'язання можливо більшої кількості задач електронної бази, активізується самостійна робота учнів, що позитивно впливає на рівень знань.

Інший мотиваційний аспект використання сайту – оприлюднення фізичних дослідів учнів у вигляді інтерактивних моделей або відеосюжетів.

Моделювання експерименту, його реалізація, отримання результатів, формулювання висновків, створення відеозвіту та коментарів до експерименту – складові послідовного ефективного пізнавального процесу. Мотиваційна складова полягає в тому, що учні мають можливість бачити та аналізувати позакласну творчу діяльність своїх друзів, що мотивує їх відтворити свій власний експеримент. Таким чином, в учня виникає мотивація до поглибленого вивчення теоретичного матеріалу, розвитку уміння щодо планування

експерименту, користування інтерактивними моделями, відео, апаратними і програмними засобами.

Ефективною є така форма подачі такого матеріалу на сайті – не текстова або статистична інформація, а динамічна інтерактивна візуалізація.

Найбільш мотивовані учні починають використовувати програмні засоби (елемент технології SaaS), що надають можливість моделювання і проведення дослідів, які проблематично відтворити в умовах шкільної лабораторії. Їхні роботи поповнюють шкільну електронну базу інтерактивних моделей.

Із метою програмної підтримки ініціативи учнів у цьому напрямку їх діяльності на шкільному сайті викладено довідкову інформацію про виробників програмних засобів, що використовуються, а також коментарі. Технологія «хмарних обчислень» дає можливість учню оперативно і ефективно долучитися до творчого процесу, оскільки відрізок часу, який учень витрачає на самостійний пошук потрібної інформації, обернено пропорційний рівню залишкової мотиваційної складової його діяльності.

Критерії оцінки ефективності. Матеріалом для аналізу ефективності використання технології «хмарних обчислень» у процесі вивчення фізики є результати успішності учнів контрольних класів, які досліджувались протягом трьох останніх років. Класи розділені на дві окремі групи : «так» і «ні». Залучення учнів до використання або невикористання технології «хмарних обчислень» в освітньому процесі визначилось за рівнем активності самих учнів контрольних класів, оскільки для усіх були створені однакові умови заохочення до участі в її використанні.

Критерії оцінювання розподілені на «зовнішні» (З) та «внутрішні» (В) (див. таблицю № 1). «Зовнішніми» вважаються критерії, якими ефективність використання технології «хмарних обчислень» досліджується за результатами освітніх заходів, які відбуваються в позашкільному форматі: зовнішнє незалежне тестування з фізики, успішність виступу на олімпіадах різних рівнів, участь в освітніх програмах (всеукраїнському фізичному конкурсі «Левеня», «SolidWorks»). «Внутрішніми» вважаються критерії, якими досліджується ефективність використання технології «хмарних обчислень» за результатами шкільних освітніх заходів: іспити, поточна успішність, власні творчі доробки, що викладені на шкільному сайті або оприлюднені як публікації чи доповіді на позакласних заходах.

Таблиця № 1 – Критерії оцінювання

Умовна позначка	З1	З2	З3	З4	З5
«Зовнішній критерій»	Кількість учасників олімпіад	Кількість переможців та призерів	Кількість учасників ЗНО	Загальний середній бал ЗНО	Кількість учасників освітніх програм
Умовна позначка	В1	В2	В3	В4	В5
«Внутрішній критерій»	Поточний середній бал за семестр	Кількість учасників іспитів з фізики	Середній бал моніторингу залишкових знань	Кількість власних творчих робіт	Кількість користувачів сайту

Критерії відображають творчу діяльність учнів (З5, В4), статистичні показники (З1, В5), мотиваційну направленість діяльності (З3, В2, В5), якісні показники (З2, З4, В1, В3).

Контрольними класами визначені класи старшої школи КЗО «СЗШ № 19» Дніпропетровської міської ради, у яких досліджувались результати рівня освіти учнів за указаними критеріями (див. таблицю № 2). Порівняльний аналіз числових значень критеріїв у класах із використанням (група «так») і без використання (група «ні») технології «хмарних обчислень» дає можливість оцінити її ефективність.

Таблиця № 2 – Контрольні класи

Клас	Кількість учнів	Наявність використання технології	Час використання, роки
8 А	24	так	2
8 Б	25	так	2
9 А	22	ні	0
9 Б	23	ні	0
10	35	ні	0
11 А	22	ні	0
11 Б	25	так	3
11 А, Б (випуск 2010 р.)	52	так	1
11 А, Б (випуск 2012 р.)	50	так	2
Загалом	176	так	10
Загалом	102	ні	0

Оскільки для випускників 2010 р. та 2012 р. альтернативних класів для порівняння досягнень не існувало, їхні показники за критеріями 33 та 34 порівнювались із показниками досягнень випускників інших міських шкіл у цілому по країні [18].

Результати дослідження.

Таблиця № 3 – Чисельні значення критеріїв*

Критерії	B1	B2	B3	B4	B5	31	32	33	34	35
Класи										
8 А	7,14	–	6,92	6	12	2	2	–	–	35
8 Б	8,52	–	8,23	6	20	4	4	–	–	32
11 Б	8,51	–	7,34	6	12	8	6	–	–	24
11–2010 р.	8,45	0	–	3	–	0	0	9	173	–
11–2012 р.	8,7	13	–	10	–	2	0	13	175	–
11–2010 р. по країні	–	–	–	–	–	–	–	46520	158	–
11–2012 р. по країні	–	–	–	–	–	–	–	60078	157	–
Загалом, К	41,32	13	22,39	31	44	16	12	–	–	91
Загалом учнів, N	176	50	74	176	74	176	176	–	–	74
Критерії	B1	B2	B3	B4	B5	31	32	33	34	35
Класи										
10	6,0	0	5,4	0	0	4	1	–	–	14
11 А	6,1	–	5,7	1	2	0	0	–	–	4
9 А	6,2	–	6,0	3	3	1	1	–	–	8
9 Б	5,31	–	4,1	0	0	0	0	–	–	15
Загалом, К	23,61	0	21,2	4	5	5	2	–	–	41
Загалом учнів, N	102	35	102	102	102	102	102			102

*У таблиці № 3 позначкою «–» позначено відсутність значення або недоцільність показника критерію для дослідження.

Результати дослідження критеріїв наведені в таблиці № 4.

У таблиці № 4 наведені середні показники B1, B3 у розрахунку на один клас із кожної групи контрольних класів, а також відносні показники критеріїв B4, B5, 31, 32, 35, які розраховані як відношення $\frac{K}{N}$ для двох окремих груп шкільних класів.

Таблиця № 4 – Результати дослідження критеріїв

	B1	B3	B4	B5	31	32	35
ТАК	8,264	7,46	17,6%	59%	9%	6,8%	1,24
НІ	5,9	5,3	4%	5%	5%	2%	0,4
Відносне перевищення	1,4	1,4	4,4	11,8	1,8	3,4	3,1

На рис. 1 наведено графічне співвідношення критеріїв, що досліджуються. За одиницю прийняте значення критеріїв для класів групи «ні».

Порівняльний аналіз значення критерію B2 дає можливість зробити висновок про підвищення мотивації учнів та впевненості в успішному складанні державного іспиту з фізики. Така мотивація виникає переважно в класах групи «так».

Критерії 33 та 34 досліджують кількісний і якісний рівень підготовки випускників. Спостерігається збільшення на 45% кількості учасників ЗНО, а також підвищення оціночних категорій їхніх досягнень.

Графічне представлення дослідження критеріїв

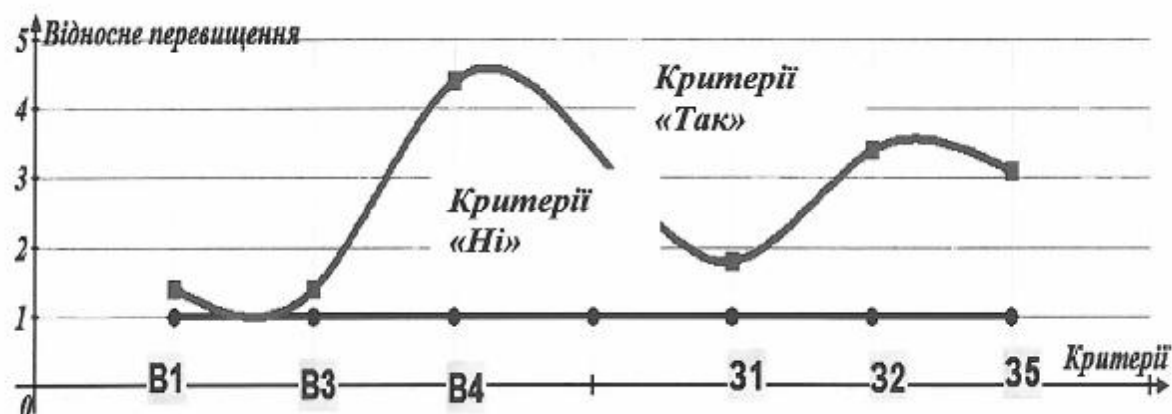

Рис 1. Графічне співвідношення критеріїв

На рис. 2, 3 та на діаграмах відображено порівняльні результати досягнень у ЗНО випускників контрольних класів і міських шкіл загалом по країні. Середній бал ЗНО учнів контрольних класів на 11% перевищує середній бал міських шкіл по країні.

Результати досягнень учнів контрольних класів у поточному семестрі досліджувались за середніми показниками відносної кількості учнів, що отримали семестрові оцінки з фізики в трьох оціночних категоріях: перша: 4–6 балів, друга: 7–9 балів, третя: 10–12 балів [19]. Графічне відображення результатів такого дослідження представлено на рис. 4.

Висновки. Технологія «хмарних обчислень» є неодмінною складовою в загальній методиці викладання фізики в старших класах сучасної загальноосвітньої школи. Гнучкість використання технології дозволяє урізноманітнювати види та форми діяльності суб'єктів освітнього процесу.

Дослідження ефективності використання технології «хмарних обчислень» проводились шляхом порівняльного аналізу системи висунутих критеріїв.

У результаті дослідження виявилось кількісне та якісне перевищення показників досягнень учнів, що використовують можливості технології «хмарних обчислень», у порівнянні з досягненнями учнів, що її не використовують в освітньому процесі.

Порівняльні графіки якості досягнень учнів школи і країни в ЗНО 2010р.

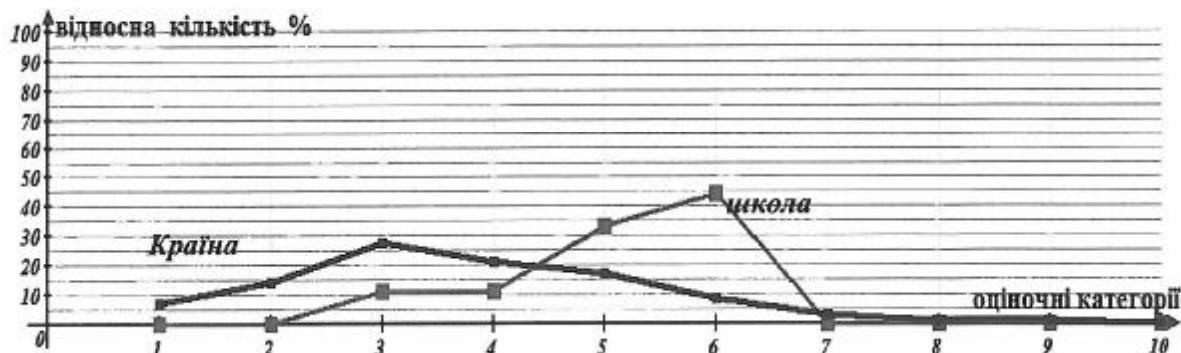

Рис. 2. Порівняльні графіки 2010 р.

Порівняльні графіки якості досягнень учнів школи і країни в ЗНО 2012р.

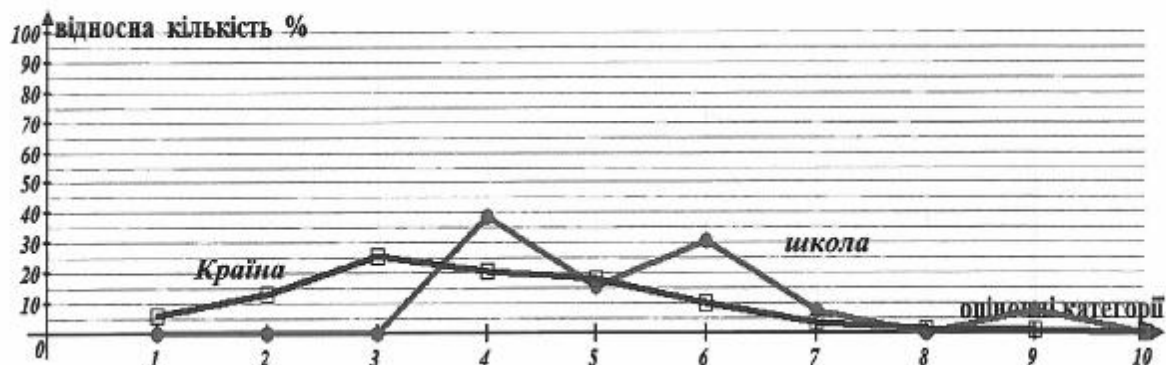
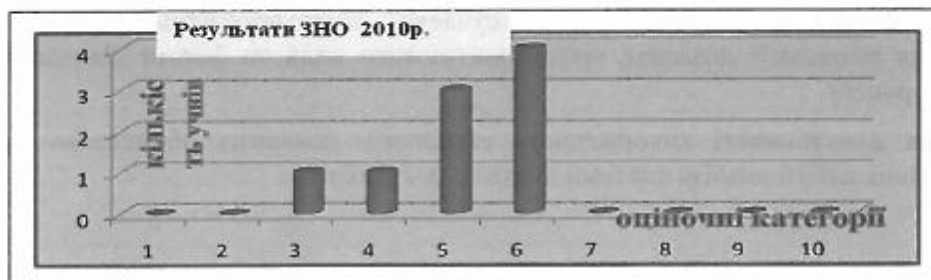

Рис. 3. Порівняльні графіки 2012 р.

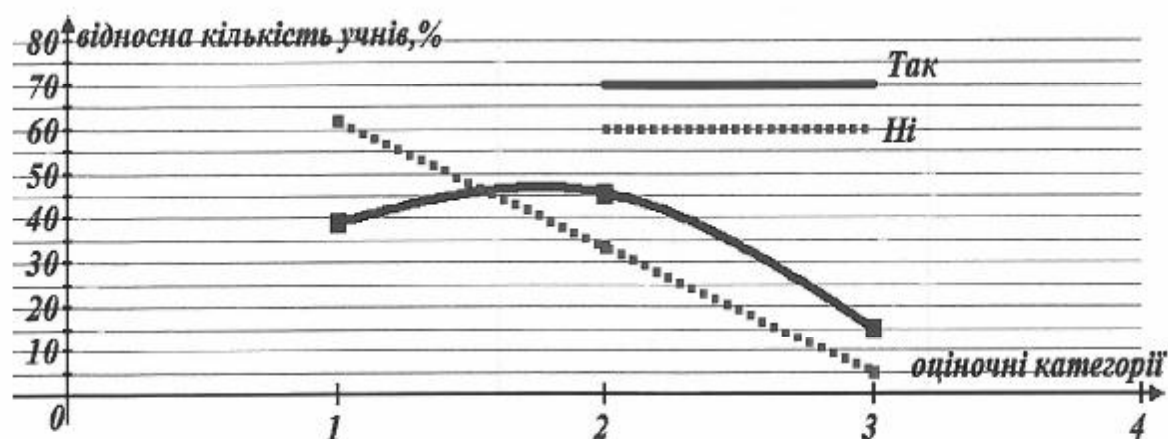

Рис. 4. Порівняльний аналіз результатів учнів за поточний семестр

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 // Офіційний вісник України, 2012 р., № 11, ст.400 //
2. Державна цільова соціальна програма підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти на період до 2015 року/ постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 561// Офіційний вісник України, 2011 р., № 41, стор. 72, ст. 1675 //
3. Проект Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]: Освіта.ua, 2012. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245571411.
4. Соколова Л.Є. Сайт класу як засіб формування інформаційної культури школярів [Текст] / Л.Є. Соколова, Ю.Б. Олевська, В.І. Олевський, О.Ю. Гуль // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – К. : Педагогічна преса. – 2010. – №4(28). – С. 85-93.
5. Соколова Л.Є. Использование сайта класса как средства формирования информационной культуры школьников [Текст] / Л.Є. Соколова, Ю.Б. Олевская, В.И. Олевский, Е.Ю. Гуль // Вісник Запорізького національного університету. Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Запоріжжя : ЗНУ.
6. Олевська Ю.Б. Інтернет-сайт як засіб безперервного навчання школярів [Текст] / Ю.Б. Олевська, В.І. Олевський, О.Ю. Гуль // Інформатика в школі. – Х. : Основа. – 2010. – № 2 (14). – С. 2–5.
7. Соколова Л.Є. Інтернет-сайт как средство мотивации познавательной и социальной активности школьников [Текст] / Л.Є. Соколова, Ю.Б. Олевская, В.И. Олевский, Е.Ю. Гуль // Нива знань. – Д. : Промінь. – 2009. – №4. – С. 34–37.
8. Соколова Л.Є. Інтернет-сайт как средство мотивации познавательной и социальной активности школьников [Електронний ресурс] / Л.Є. Соколова, Ю.Б. Олевская, В.И. Олевский, Е.Ю. Гуль. – Запоріжжя, 2010. – Режим доступу: <http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=forum/msglist&thread_id=583&site_id=63&forum_id=22&lang=ukr>. – Заголовок з екрану.
9. Marks E. A. Executive's Guide to Cloud Computing [Монографія] / E. A.Marks, B. Lozano – Wiley, N.Y. – 2010. – 304 с.
10. Holzner S. Google Docs 4 Everyone [Монографія] / S. Holzner, N. Holzner – QUE, Indianapolis, IN. – 2009. – 251 с.

11. Николаев Е.А. Технология использования школьного сайта в очном обучении // Технообраз 2001: Материалы III Международной научной конференции «Технологии непрерывного образования и творческого саморазвития личности» 15–16 мая 2001г. В 3 частях. Часть 3. – Гродно, Беларусь, 2001, С.102-104.
12. Кирик Л.А. Фізика 9 клас : методичні матеріали / Л.А. Кирик – Х. : Гімназія, 2009. – 384с.
13. Дмитренко З.Ф. Плани – конспекти уроків / З.Ф. Дмитренко – Х. : Ранок, 2011. – 272с.
14. Костюк А. Уроки астрономії / А. Костюк – Т.: Підручники і посібники, 2003. – 112с.
15. Сычевская З.В. Проверка результативности обучения физике / З.В. Сычевская, В.В. Смолянец, А.Т. Бовтрук – К. : Радянська школа, 1986. – 175с.
16. Основы методики преподавания физики/ [В.Г. Разумовский, В.А. Фабрикант, А.В. Перышкин] – М. : Просвещение , 1984. – 398с.
17. Мурашко Н. Аналіз уроку / упоряд. Н. Мурашко – К. : Шкільний світ, 2008. – 128с.
18. Український центр оцінювання якості освіти. Фізика. Результати ЗНО [Електронний ресурс]:Освіта.UA–2012. – Режим доступу : ru.osvita.ua/test/rez_zno/29884/
19. КЗО «СЗШ №19» Дніпропетровської міської ради [Електронний ресурс]: Електронні журнали – 2012. – Режим доступу : school19_babushk.klasna.com

УДК 792.028.3:792.071.2.028

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ АКТОРІВ ЗАСОБАМИ СЦЕНІЧНОГО МОВЛЕННЯ

Стадніченко Н.В., ст. викладач

Запорізький національний університет

У статті аналізується роль науково-методичного досвіду та дидактичних методик у процесі формування професійного спілкування у майбутніх акторів засобами сценічного мовлення: дихання, голосу, дикції, артикуляції та методи їх удосконалення упродовж фахової підготовки.

Ключові слова: спілкування, сценічна мова, актор, інтонація, голос, взаємодія, глядач.

Стадніченко Н.В. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБЩЕНИЯ БУДУЩИХ АКТЕРОВ СРЕДСТВАМИ СЦЕНИЧЕСКОЙ РЕЧИ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье анализируется роль научно-методического опыта и дидактических методик в процессе формирования профессионального общения у будущих актёров средствами сценической речи: дыхания, голоса, дикции, артикуляции и методы их совершенствования во время профессиональной подготовки.

Ключевые слова: общение, сценическая речь, актёр, интонация, голос, взаимодействие, зритель.

Stadnichenko N. V. THE FORMATION OF THE PROFESSIONAL COMMUNICATION SKILLS OF THE FUTURE ACTORS BY MEANS OF STAGE SPEECH / Zaporizhzhya national university, Ukraine.

The article analyzes the role of scientific and methodological practice and didactic techniques during the process of the formation of the professional communication skills of the future actors by means of stage speech: breathing, voice, enunciation, articulation and also methods of perfecting these skills during the professional training.

Key words: communication, stage attention, actor, intonation, voice, action, spectator.

У зв'язку з ускладненням соціально-економічної ситуації у сучасному суспільстві, назріла необхідність активізувати пошуки шляхів до більш повного розкриття функцій мистецтва з метою його використання у вирішенні соціальних проблем, найбільш актуальною з яких є